

Sygn. akt IV U 879/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze, IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Bogusław Łój

Protokolant: sekretarz sądowy Joanna Dejewska vel Dej

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2019 r. w Zielonej Górze

sprawy z odwołania **J. K.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 08.05.2018 r. znak (...)

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.**

o przyznanie prawa do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy J. K. prawo do emerytury od dnia 16.04.2018 r.

SSO Bogusław Łój

Sygn. akt IV U 879/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 08.05.2018 r., znak: (...) pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił wnioskodawcy J. K. prawa do emerytury przy obniżonym wieku emerytalnym z uwagi na niewykazanie przez wnioskodawcę 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych. Na dzień 01.01.1999r. wnioskodawca udokumentował staż pracy w wymiarze 25 lat, o miesiący i o dni okresów składkowych i nieskładkowych. Organ nie zaliczył do okresów pracy wykonywanej w warunkach szczególnych okresu pracy od 04.05.1982 r. do 31.07.1989 r. gdyż przedłożone świadectwo pracy wykonywania pracy w szczególnym charakterze oparte jest na ustawie o emeryturach pomostowych.

W odwołaniu od powyższej decyzji J. K. zaskarżył ją w całości i wniósł o jej zmianę poprzez przyznanie mu emerytury przy uwzględnieniu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze przy uwzględnieniu pracy na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych i autobusu w okresach od 11 marca 1976 r. do 30 kwietnia 1980 r. , od 02 maja 1980 r. do 30 kwietnia 1982 r., od 04 maja 1982 r. do 31 lipca 1989 r., od 01 sierpnia 1989 r. do 09 sierpnia 1996 r. i od 19 sierpnia 1996 r. do 30 września 1998 r., od 15 października 1998 r. do 31 grudnia 1999 r.

Zaskarżonej decyzji zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych poprzez przyjęcie, iż istnieją podstawy do odmowy przyznania odwołującemu emerytury w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, w sytuacji gdy istnieją podstawy do przyznania odwołującemu emerytury w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze przy uwzględnieniu pracy na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych, autobusu w okresie od 11 marca 1976 r. do

30 kwietnia 1980 r. , od 02 maja 1980 r. do 30 kwietnia 1982 r., od 04 maja 1982 r. do 31 lipca 1989 r., od 01 sierpnia 1989 r. do 09 sierpnia 1996 r. i od 19 sierpnia 1996 r. do 30 września 1998 r. , od 15 października 1998 r. do 31 grudnia 1999 r., co ma wpływ na przyznania prawa do emerytury w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze z uwagi na okres 15 letniego zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W uzasadnieniu znalazło się rozwinięcie powyższego zarzutu.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując twierdzenia zawarte w motywach zaskarżonej decyzji.

Pozwany organ wyjaśnił, że do okresów pracy w szczególnych warunkach nie uwzględnił okresu:

-od 21.03.1976 r. do 30.04.1980 r. zatrudnienia w (...) we W. zatrudnienia na stanowisku zgodnie ze świadectwem pracy z 29.04.1980 r. kierowcy a ostatnio operatora. Brak świadectwa pracy w warunkach szczególnych. W okresie od 14.04.1978 r. do 24.04.1980 r. gdyż był to okres odbywania Zasadniczej Służby Wojskowej,

-od 21.03.1976 r. do 30.04.1980 r. zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w G. na stanowisku zgodnie ze świadectwem pracy z 30.04.1982 r. kierowcy a ostatnio operatora ze względu na brak świadectwa pracy w warunkach szczególnych,

- od 04.05.1982 r. do 31.07.1989 r. zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w Z. Oddział w N. na stanowisku zgodnie ze świadectwem pracy z 31.07.1989 r. kierowca-konduktor. W świadectwie pracy w warunkach szczególnych z 08.02.2018 r. wskazano wykonywanie pracy kierowców autobusów, trolejbusów oraz motorniczych tramwajów na stanowisku kierowca autobusu w transporcie publicznym załącznik nr 2 pkt 8 ustawy o emeryturach pomostowych ponieważ w świadectwie pracy w warunkach szczególnych nie wskazano prawidłowej podstawy prawnej,

- od 01.08.1989r. do 31.12.1989r. zatrudnienia w Przedsiębiorstwie(...) w K. na stanowisku kierowcy zgodnie ze świadectwem pracy z 31.12.1989r. ze względu na brak świadectwa pracy w warunkach szczególnych,

-od 01.01.1990r. do 30.04.1993r. zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. (...)w K. na stanowisku kierowcy zgodnie ze świadectwem pracy z 31.12.1989r ze względu na brak świadectwa pracy w warunkach szczególnych,

-od 01.05.1993r. do 09.08.1996r. od 19.08.1996r. do 30.09.1998 r. i od 15.10.1998 r. do 31.12.1998r. zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w K. na stanowisku pr. Zaopatrzenia- kierowca, kierowca zgodnie ze świadectwem pracy z 10.08.1996 r., 30.09.1998 r. i 31.12.1999 r. ze względu na brak świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Z ogólnego świadectwa pracy nie wynika wykonywanie prac w warunkach szczególnych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca J. K., urodzony (...), nie będący członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego będąc uprawnionym do renty rodzinnej po zmarłej żonie, wniosek o przyznanie wcześniejszej emerytury złożył 16.04.2018 r.

Wnioskodawca w chwili składania wniosku pozostawał w zatrudnieniu.

okoliczności niesporne

dowód: akta organu rentowego

Od 21.03.1976 r. do 30.04.1980 r. odwołujący zatrudniony był w (...)we W. na stanowisku kierowcy. Do jego obowiązków należało wożenie gazu w butlach dla brygad spawalniczych samochodem marki Ż.. W późniejszym okresie odwołujący poszedłem na kurs operatorów żurawi samochodowych, na który mógł uczęszczać dopiero jak miał drugą kat prawa jazdy, czyli obecnie kat. C. Po ukończeniu tego kursu pracował już jako operator żurawia samochodowego. Był to żuraw samochodowy na samochód marki K.. Była to ciężka maszyna budowlana. Jako operator tego żurawia

wnioskodawca pracował krótko, około 3-4 miesiące, a następnie odbywał zasadniczą służbę wojskową, która trwała 2 lata.

Po powrocie ze służby wojskowej odwołujący nie wrócił już do (...) tylko podjął pracę w T. w G.. W okresie od 21.03.1976 r. do 30.04.1980 r. wnioskodawca zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...) w G. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego marki Z. z przyczepą. Samochód Z. miał ładowność 6 ton plus przyczepa 5 ton. Przez cały okres zatrudnienia w T. w G. wnioskodawca zatrudniony był na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego Z., nie był przenoszony na inne stanowiska. Gdy zakład był likwidowany, a samochody Z. szły do kasacji odwołujący podjął pracę w Przedsiębiorstwie (...) w Z. Oddział w N. placówka w S. gdzie zatrudniony był na stanowisku kierowcy autobusu. W (...) w N. wnioskodawca zatrudniony był do 31.07.1989 r. Odwołujący pracował cały czas, z tym że w 1987 r. dostał mieszkanie w N. i przestał pracować w placówce terenowej w S. i zaczął pracować w oddziale w N..

Odwołujący oszedł z pracy (...) do pracy w (...) w K. z uwagi na lepsze zarobki. W (...) pracował po 12- 16 godzin, a zarabiał mniej niż pracując po 10 godzin dziennie w (...). W Przedsiębiorstwie (...) w K. wnioskodawca był zatrudniony w okresie od 01.08.1989r. do 31.12.1989r., a następnie od 01.01.1990 r. do 30.04.1993r. zatrudniony był w (...) Sp. z o.o. (...) w K.. Była to ta sama firma, która zmieniła nazwę.

W tych okresach wnioskodawca pracował tylko jak kierowca dłużycy, czyli jako kierowca samochodu ciężarowego do przewożenia dłużycy. Wtedy jeszcze nie było samochodów z dźwigami, więc był zawsze w kabinie pomocnik do pomocy przy ładowaniu i rozładowywaniu.

Po 3 latach znowu (...) zmieniła się w (...), a wnioskodawca cały czas pracował na tym samym stanowisku jako kierowca samochodu do przewozu dłużycy. Cały czas jeździł samochodem marki S. 200. Ładowność tego samochodu, to ok 25 ton. Wnioskodawca pracował w (...) do 1999 r., w sumie przez 10 lat. Cały czas jako kierowca tego samochodu. Zawsze pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, więcej niż 8 godzin dziennie.

dowód: zeznania wnioskodawcy J. K. k. 36-37, 51-52 akt sąd.,

-zeznania świadka L. M. k. 63v-64 akt sąd.,

-zeznania świadka W. S. k. 64-64v akt sąd.,

-świadczenia pracy k. 12-20 akt kapitału początkowego wnioskodawcy,

Wnioskodawca posiada prawo jazdy:

- kat. C od 10.08.1977 r.,

- kat. C1 od 01.07.1999 r.,

- kat. D1 od 01.07.1999 r.,

- kat. D od 27.04.1982 r.,

- kat. B+E od 04.02.1980 r.,

- kat. C1+E od 01.07.1999 r.,

- kat. C+E od 04.02.1980 r.,

- kat. D1+E od 01.07.1999 r.,

- kat. D od 01.07.1999 r.,

- kat. T od 24.05.1974 r.,

- kat. B od 18.10.1975 r.;

- kat. B1 od 01.07.1999 r.

dowód: prawo jazdy wnioskodawcy okazane na rozprawie k. 51 akt sąd.,

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się zasadne.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. 2016r., poz. 887), w brzmieniu obowiązującym od 01.01.2013r., ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (art. 184 ust. 2).

Wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom tym przysługuje prawo do emerytury ustala się na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43).

W myśl § 2 ust. 1 powołanego wyżej rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Reasumując, mężczyzna, będący pracownikiem zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, może przejść na emeryturę w wieku 60 lat, pod warunkiem, że udowodnił wymagany okres składkowy i nieskładkowy - co najmniej 25 lat, w tym co najmniej 15-letni okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W niniejszej sprawie bezspornym było, iż J. K. osiągnął wiek 60 lat (jednak po dniu zgłoszenia wniosku) i posiada ponad 25-letni okres ubezpieczenia. Niesporne jest także, iż organ rentowy do stażu pracy w warunkach szczególnych nie uwzględnił ani jednego dnia.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że w spornych okresach wnioskodawca bez wątplenia wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy czynności kierowcy ciągnika siodłowego powyżej 3,5 tony, a więc kwalifikowane jako praca w warunkach szczególnych wymienioną w wykazie A Dział VIII poz. 2 stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.).

Sąd przyjął jako w pełni wiarygodne zeznania świadków, którzy w spornym okresie pracowali razem z wnioskodawcą w Przedsiębiorstwie (...) w K. oraz (...) Sp. z o.o. (...) w K..

W tym miejscu należy przy tym zauważyć, iż ubezpieczony jako strona faktycznie słabsza korzysta ze wzmożonej ochrony procesowej, którą gwarantują szczególne przepisy proceduralne dotyczące postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych zawarte w dziale III rozdziały 1 i 3 kpc.

Według art. 473 k.p.c. w postępowaniu przed sądem nie stosuje się żadnych ograniczeń dowodowych. Ten wyjątek od ogólnych zasad wynikających z art. 247 k.p.c. sprawia, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane i ich dopuszczenie za celowe. Sąd nie jest związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi.

W związku z powyższym, w przypadku braku świadectwa, o którym mowa w § 2 ust. 2 powołanego wyżej rozporządzenia, czy też przy braku pełnych informacji w nim zawartych, okoliczność pracy w szczególnych warunkach, ubezpieczony może dowodzić wszelkimi innymi środkami dowodowymi zwłaszcza, gdy zakład pracy już nie istnieje i nie może potwierdzić bądź zaprzeczyć pracy w takich warunkach.

Sąd podzielił w tym względzie stanowisko Sądu Najwyższego, a wyrażone chociażby w uzasadnieniu wyroku z dnia 08.04.1999r. (II UKN 619/98, OSNP 2000/11/439, PiZS 1999/9/35, M.Prawn. 1999/12/9, OSNP-wkł. 1999/19/1, OSP 2002/2/26) czy w uchwale z 27.05.1985r. (III UZP 5/85, LEX nr 14635), w której SN przyjął wprost, iż „ W postępowaniu odwoławczym przed radami nadzorczymi oddziałów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i okręgowymi sądami pracy i ubezpieczeń społecznych w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe dopuszczalne jest przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy z powodu likwidacji zakładu pracy lub zniszczenia dokumentów dotyczących takiego zatrudnienia. Przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków nie jest dopuszczalne w postępowaniu przed organem rentowym.”

Świadek L. M. zatrudniony był w spółkach (...) oraz (...)w latach 1986-1995, a w latach 1990-1995 był bezpośrednim przełożonym wnioskodawcy. Potwierdził, że wnioskodawca faktycznie wykonywał pracę kierowcy ciągnika siodłowego, pracował przynajmniej 8 godzin dziennie, nie miał żadnych przerw w zatrudnieniu i nie był przesuwany na inne stanowiska.

Natomiast świadek W. S. był zatrudniony w spółkach (...) oraz (...) w latach 1983-1997 jako magazynier i kierownik magazynu. Świadek miał do czynienia z kierowcami i widywał wnioskodawcę, jak przyjeżdżał do załadunku.

Świadkowie zgodnie zeznali, że wnioskodawca w spornym okresie pracował jako kierowca ciągnika siodłowego powyżej 3,5 tony. Wnioskodawca głównie zajmował się transportem dłużnicy oraz drewna.

Zeznaniom świadków nie sposób odmówić wiarygodności, gdyż są one bardzo zbieżne w swej treści i spójne ze stanowiskiem wnioskodawcy wyrażonym w odwołaniu oraz jego zeznaniach w charakterze strony, a także z treści świadectw pracy. Mając na uwadze fakt, iż wskazani świadkowie mieli bezpośredni kontakt w pracy z wnioskodawcą, Sąd uznał, iż mają oni rzeczywistą wiedzę jaką pracę faktycznie wykonywał wnioskodawca.

Należy podkreślić, że dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (por. wyrok Sądu Najwyższego z 01.06.2010r., II UK 21/10, LEX nr 619638).

W świetle dowodów zgromadzonych w aktach osobowych wnioskodawcy nie ulega wątpliwości, że wnioskodawca pracował kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony w całym okresie pracy w Przedsiębiorstwie (...) w G. od 21.03.1976 r. do 30.04.1980 r., a jako kierowca autobusu w Przedsiębiorstwie (...) Oddział w N. w okresie od

04.05.1982 r. do 31.02.1989 r., czyli również wykonywał pracę kwalifikowaną jako pracę w warunkach szczególnych, o których była mowa wyżej. Praca ta była świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wnioskodawca przedłożył świadectwa pracy obejmujące sporne okresy. Z uwagi na likwidację zakładu pracy, nie był w stanie przedłożyć świadectw pracy w szczególnych warunkach.

Zdaniem Sądu niewydanie przez zakład pracy pracownikowi w nim zatrudnionemu świadectwa pracy w szczególnych warunkach, nie może nieść za sobą ujemnych dla niego skutków w zakresie prawa do wcześniejszej emerytury. Wnioskodawca dowiódł przed Sądem, iż w spornym okresie wykonywał pracę kwalifikowaną jako praca w szczególnych warunkach na podstawie zarządzenia resortowego i że pracę tę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Reasumując uznać należało, że J. K. legitymuje się co najmniej 15-letnim okresem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach i z tego tytułu spełnił przesłanki do uzyskania emerytury z chwilą ukończenia 60-go roku życia.

Biorąc pod uwagę powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. należało orzec jak w pkt I wyroku. Emeryturę przyznano od dnia złożenia przez wnioskodawcę wniosku.